

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 23 lipca 2025 r.

Pozycja 215

POSTANOWIENIE

z dnia 18 kwietnia 2025 r.

Sygn. akt Ts 265/21

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Jarosław Wyrembak – przewodniczący
Zbigniew Jędrzejewski – sprawozdawca
Krystyna Pawłowicz,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na punkt 2 sentencji postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2024 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej T.K. w pozostałym zakresie,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 2 listopada 2021 r. (data nadania) T.K. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru, wystąpił o zbadanie zgodności: 1) art. 179a w związku z art. 18 § 1 pkt 6 i art. 19 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, ze zm.; dalej: p.p.s.a.) „w zakresie, w jakim pomija jako podstawę wyłączenia sędziego od udziału w orzekaniu w postępowaniu sądowoadministracyjnym toczącym się po wniesieniu skargi kasacyjnej od wyroku wojewódzkiego sądu administracyjnego, jego wcześniejszy udział w orzekaniu w sprawie zakończonej wydaniem tegoż wyroku jest niezgodny” z art. 2, art. 45 ust. 1 i art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 6 ust. 1 zdanie pierwsze Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie 4 listopada 1950 r. zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284); 2) art. 109 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, ze zm.) w związku z § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu ustalania wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2003 r. Nr 164, poz. 1588) „w zakresie, w jakim wyłącza dopuszczalności doręczenia decyzji wraz z załącznikami (o których mowa w § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia)” z art. 2, art. 7, art. 32 ust. 1, art. 78 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Jako ostateczne orzeczenie, w związku z którym wniesiona została skarga konstytucyjna, skarżący wskazał wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 15 czerwca 2021 r. (sygn. akt [...]).

2. Postanowieniem z 6 marca 2024 r., na podstawie art. 61 ust. 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), Trybunał Konstytucyjny nadał dalszy bieg skardze konstytucyjnej w sprawie zgodności art. 109 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, ze zm.) w związku z § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu ustalania wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2003 r. Nr 164, poz. 1588) „w zakresie, w jakim wyłącza dopuszczalności doręczenia decyzji wraz z załącznikami (o których mowa w § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia)” z art. 2, art. 7, art. 32 ust. 1, art. 78 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny, na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK, odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w pozostałym zakresie, uznawszy, że zaskarżone przepisy: art. 179a w związku z art. 18 § 1 pkt 6 i art. 19 p.p.s.a. nie były podstawą prawną ostatecznego orzeczenia wydanego w sprawie, w związku z którą została wniesiona skarga konstytucyjna. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 15 czerwca 2021 r. (sygn. akt [...]), będący ostatecznym rozstrzygnięciem o prawach skarżącego, nie został oparty na art. 179a w związku z art. 18 § 1 pkt 6 i art. 19 p.p.s.a., ani przepisy te nie zostały powołane w uzasadnieniu tego wyroku. Skarżący nieprawidłowo określił przedmiot kontroli w niniejszym postępowaniu. W związku z tym Trybunał Konstytucyjny uznał, że rozpoznawana skarga konstytucyjna w zakresie art. 179a w związku z art. 18 § 1 pkt 6 i art. 19 p.p.s.a. nie spełniła warunku określonego w art. 79 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK.

Odnosnie do art. 179a p.p.s.a. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że rozpatrywana skarga nie spełniła przesłanki określonej w art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK, ponieważ w uzasadnieniu skargi konstytucyjnej skarżący nie skonfrontował treści kwestionowanego art. 179a p.p.s.a. ze wskazanymi w *petitum* skargi wzorcami kontroli. Przedstawił jedynie argumenty uzasadniające zarzut dotyczący treści art. 18 i art. 19 p.p.s.a., przepisów regulujących wyłączenie sędziego od orzekania w postępowaniu sądowoadministracyjnym.

3. W piśmie z 2 kwietnia 2024 r. (data nadania) skarżący wniósł zażalenie na punkt 2 postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2024 r., tj. w części, w jakiej Trybunał odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w sprawie zgodności art. 179a w związku z art. 18 § 1 pkt 6 i art. 19 p.p.s.a. z art. 2, art. 45 ust. 1 i art. 178 ust. 1 Konstytucji, art. 6 ust. 1 zdanie pierwsze Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie 4 listopada 1950 r. zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284), zarzucając naruszenie przepisów postępowania: „naruszenie art. 79 ust. 1 Konstytucji, art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK poprzez jego niezastosowanie i brak nadania skardze konstytucyjnej biegu w całości, a zastosowanie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK i wydanie przez Trybunał Konstytucyjny postanowienia z dnia 6 marca 2024 r., sygn. akt Ts 265/21 w którym w pkt 2 odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w pozostałym zakresie czym naruszył art. 61 ust. 1 u.o.t.p.TK, art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK, art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK poprzez jego zastosowanie i błędne przyjęcie, że skarga nie spełnia wymogów formalnych oraz że usunięcie braków nie jest możliwe a w konsekwencji odmowę nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej pomimo nie wezwania do usunięcia braków formalnych skargi” (s. 1 i 2 zażalenia). Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w punkcie 2 i nadanie dalszego biegu skardze konstytucyj-

nej w sprawie zgodności art. 179a w związku z art. 18 § 1 pkt 6 i art. 19 p.p.s.a. ze wskazanymi wzorcami kontroli konstytucyjności.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p.TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał Konstytucyjny bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał analizuje także zarzuty zażalenia, które mogą podważyć trafność ustaleń przyjętych za podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia.

2. Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że postanowienie z 6 marca 2024 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w pozostałym zakresie (punkt 2 sentencji postanowienia) jest prawidłowe, a stanowisko skarżącego wyrażone w zażaleniu nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż nie przedstawiono argumentów, które podwałyby w wątpliwość przesłankę odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej przedstawioną w postanowieniu.

3. Skarga konstytucyjna jest szczególnym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw, którego merytoryczne rozpoznanie uwarunkowane zostało spełnieniem przesłanek wynikających z art. 79 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK. Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji przedmiotem skargi konstytucyjnej mogą być tylko przepisy ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie których sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo o obowiązkach skarżącego określonych w Konstytucji. Doprecyzowanie art. 79 ust. 1 Konstytucji następuje w art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK, który zobowiązuje skarżącego do określenia kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, będącego podstawą ostatecznego orzeczenia w sprawie skarżącego, w stosunku do którego domaga się on stwierdzenia niezgodności z Konstytucją. Zgodnie z powyższym przedmiotem skargi konstytucyjnej może być tylko zarzut niekonstytucyjności przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego ostatecznie rozstrzygnięto o wolnościach lub prawach konstytucyjnych przysługujących skarżącemu.

Orzekający w obecnym składzie Trybunał Konstytucyjny w pełni podziela pogląd wyrażony w zaskarżonym postanowieniu z 6 marca 2024 r., zgodnie z którym w rozpatrywanej skardze konstytucyjnej nie zostały spełnione podstawowe przesłanki wniesienia skargi konstytucyjnej określone w art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz w art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK.

W oparciu o prawidłowo ustalony stan faktyczny i prawny sprawy Trybunał Konstytucyjny trafnie stwierdził, że wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 15 czerwca 2021 r. (sygn. akt [...]), wskazany przez skarżącego jako ostateczne rozstrzygnięcie o jego konstytucyjnych wolnościach i prawach, nie został oparty na zaskarżonych przepisach: art. 179a w związku z art. 18 § 1 pkt 6 i art. 19 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, ze zm.; dalej: p.p.s.a.), ani przepisy te nie zostały powołane w uzasadnieniu tego wyroku, co oznacza, że przepisy te nie stanowiły podstawy prawnej ostatecznego orzeczenia w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK.

Zgodnie z powyższym Trybunał Konstytucyjny zasadnie odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej we wskazanym wyżej zakresie uznawszy, że rozpoznawana skarga konstytucyjna nie spełniała warunku określonego w art. 79 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK, tj. podstawowej przesłanki dopuszczalności merytorycznego rozpoznania skargi konstytucyjnej. Trybunał słusznie zwrócił uwagę, że rozpatrywana skarga konstytucyjna nie spełniała także przesłanki określonej w art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK, ponieważ w uzasadnieniu skargi skarżący nie skonfrontował treści kwestionowanego art. 179a p.p.s.a. ze wskazanymi w *petitum* skargi wzorcami kontroli.

Rozpoznając zażalenie orzekający w obecnym składzie Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że argumenty przytoczone w zażaleniu nie podważają ustaleń przedstawionych w postanowieniu Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2024 r. Zarzutami sformułowanymi w uzasadnieniu zażalenia skarżący nie zakwestionował przyczyny, z powodu której skarga konstytucyjna, odnośnie do kwestionowanych art. 179a w związku z art. 18 § 1 pkt 6 i art. 19 p.p.s.a. nie mogła stanowić przedmiotu merytorycznego rozpoznania. Skarżący nie dostarczył argumentów podważających przesłankę odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, wskazaną w punkcie 2 sentencji postanowienia z 6 marca 2024 r. Podstawy odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej nie podważa także podany w zażaleniu zarzut zaniechania przez Trybunał wezwania skarżącego do usunięcia braku formalnego skargi. Skarżący niewłaściwie przyjmuje, że wstępna kontrola skargi konstytucyjnej każdorazowo wymaga wezwania skarżącego do usunięcia braku formalnego skargi. Z przepisów ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym nie da się bowiem wyprowadzić takiego wniosku. Brak formalny skargi konstytucyjnej to nieistnienie jednego z jej elementów, którego uzupełnienie pozwala na merytoryczne rozpoznanie tego środka prawnego. Zasadniczą przesłanką odmowy nadania dalszego biegu niniejszej skardze konstytucyjnej było niespełnienie przez skarżącego wymogu wynikającego z art. 79 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK, przesądzającego o niedopuszczalności nadania skardze dalszego biegu odnośnie do art. 179a w związku z art. 18 § 1 pkt 6 i art. 19 p.p.s.a. Mając na uwadze charakter skargi konstytucyjnej jako nadzwyczajnego, a zarazem sformalizowanego środka ochrony konstytucyjnych wolności i praw, Trybunał słusznie zatem przyjął, że w sprawie skarżącego nie było konieczne usunięcie braku formalnego skargi konstytucyjnej poprzez uzasadnienie zarzutu niezgodności art. 179a p.p.s.a. ze wskazanym konstytucyjnym prawem.

Biorąc powyższe pod uwagę, Trybunał Konstytucyjny postanowił, jak w sentencji.